

ΣΧΕΔΙΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Σχ. Έτος: 2015-2016

ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ: ΑΡΣΑΚΕΙΟ ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ο ΤΙΤΛΟΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: *Η θεραπευτική δύναμη του παιχνιδιού*

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ (ΠΕ)	ΔΙΑΤΙΘΕΜΕ- ΝΕΣ ΩΡΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜ- ΜΑ	ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΕ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ ΕΤΗ (ΝΑΙ/ΟΧΙ)	ΣΧΕΤΙΚΗ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ (ΦΟΡΕΑΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ)
ΓΚΙΝΗ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ	ΠΕ16.01	1	ΝΑΙ	ΤΠΕ, Ε.Ε.Μ.Ε. (Ελληνική Ένωση για τη Μουσική Εκπαίδευση), I.S.M.E. (International Society of Music Education), ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ Δ/ΝΣΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ, ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, Εισήγηση και συμμετοχή στο 8ο Πανελλήνιο Συνέδριο ΕΕΕΠ-ΔΤΠΕ με θέμα «Το ψηφιακό σχολείο» (Σχ. Έτος 2011-12) και στο 10ο Πανελλήνιο Συνέδριο ΕΕΕΠ-ΔΤΠΕ με θέμα «Η εκπαίδευση στην εποχή των Τ.Π.Ε. – Προσεγγίσεις της σχολικής διαδικασίας μέσα από την ψηφιακή διάσταση», (Αθήνα, 19 & 20 Οκτωβρίου 2013), Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης και οι Σχολικοί Σύμβουλοι Δ.Ε.Κ. Μακεδονίας (συμμετοχή με εισήγηση στην τριμερίδα «Βελτιώνοντας την εκπαίδευση: διδακτικές, πρωτοβουλίες των εκπαιδευτικών», Μάρτιος 2011 και στη διημερίδα «Διδακτικές προτάσεις και πρωτοβουλίες των εκπαιδευτικών», Μάρτιος 2015), Επιστημονική Ένωση Εκπαιδευτών Ενηλίκων, ΣΕΒ-ΙΒΕΠΕ, Οργανισμός ΝΕΟΝ, («Εκπαίδευση μέσα από την τέχνη», πρόγραμμα 50 ωρών, 2015) Εισήγηση στο 7 ^ο Συνέδριο της Ε.Ε.Μ.Ε., 27-29/11/2016

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

A. ΣΚΟΠΟΣ ΕΡΕΥΝΑΣ, ΣΑΦΩΣ ΔΙΑΤΥΠΩΜΕΝΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ (Μέχρι 250 λέξεις):

Η διεύρυνση του τομέα της ψυχοθεραπείας με επίκεντρο την παιδική ηλικία, οδηγεί το ενδιαφέρον στην δραστηριότητα τού παιχνιδιού και την θεραπευτική δύναμή του.

Ως εκ τούτου, προκύπτουν τα παρακάτω ερευνητικά ερωτήματα:

- Γιατί ο σύγχρονος άνθρωπος επιζητεί την προσοχή και την κατανόηση από τον εκάστοτε θεραπευτή του και πώς σχετίζεται το φαινόμενο αυτό με τα βιώματα της παιδικής του ηλικίας;
- Είναι δυνατόν να θεραπεύονται ή να προλαμβάνονται τυχόν συναισθηματικά κενά, ψυχικές διαταραχές ή και επικοινωνιακές δυσκολίες κατά τη διάρκεια της παιδικής ηλικίας;
- Πώς τοποθετείται η ψυχολογία, η ψυχιατρική, η ειδική εκπαίδευση και γενικότερα η εκπαίδευση απέναντι σε αυτό το φαινόμενο;
- Τι είναι η παιγνιοθεραπεία;
- Από ποιους ασκείται, με τι στόχο και με ποιες μεθόδους;
- Σε ποιες περιπτώσεις απευθύνεται;
- Ποια είναι τα οφέλη μιας τέτοιας θεραπευτικής μεθόδου και ποιες οι συνθήκες για τη σωστή αξιοποίησή της;
- Ποιος είναι ο ρόλος των γονέων;

B. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ (κριτήρια επιλογής θέματος, συσχέτιση με διδασκόμενα μαθήματα, αναμενόμενα μαθησιακά οφέλη κ.λπ., ενδεικτικά μέχρι 300 λέξεις).

Η αξία του παιχνιδιού στη ζωή των παιδιών είναι μεγάλη και αδιαμφισβήτητη. Μέσα από το παιχνίδι το παιδί αναπτύσσει γενικές και ειδικές δεξιότητες, καλλιεργεί τα χαρίσματά του, αναπτύσσεται, εκφράζεται, δημιουργεί και κοινωνικοποιείται. Ωστόσο, ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν και οι θεραπευτικές του ιδιότητες. Πόσο σοβαρά, όμως, λαμβάνεται αυτό υπόψη στην καθημερινότητα του παιδιού αλλά και στο πλαίσιο της γενικότερης διαπαιδαγώγησης και καλλιέργειάς του;

Μέσα από το παρόν ερευνητικό πρόγραμμα οι μαθητές καλούνται να διερευνήσουν τη θεραπευτική πλευρά του παιχνιδιού, τις διαφόρων ειδών διαταραχές που καλείται να θεραπεύσει ή να περιορίσει, τα είδη παιχνιδιών που επιλέγονται γι' αυτό το σκοπό από τους ειδικευμένους θεραπευτές καθώς και τα οφέλη που προκύπτουν τόσο για το ίδιο το παιδί όσο και για τον περίγυρό του.

Η θεραπεία - ή και η πρόληψη - με τη βοήθεια του παιχνιδιού στοχεύει στην αντιμετώπιση προβλημάτων συμπεριφοράς, συναισθηματικών δυσκολιών και ψυχικών διαταραχών που μπορεί

να οφείλονται σε ποικίλα αίτια αλλά που σχεδόν πάντα αντανakλούν στη σωματική υγεία και στη γενικότερη ανάπτυξη του παιδιού.

Το παρόν ερευνητικό πρόγραμμα μπορεί να συσχετιστεί με τα μαθήματα της Έκφρασης-Έκθεσης, της Λογοτεχνίας, της Κοινωνιολογίας και της Καλλιτεχνικής Παιδείας (Μουσική, Θέατρο, Εικαστικά) με την ευρύτερη έννοια της Αισθητικής Αγωγής.

Γ. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΗΓΩΝ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ, ΜΕΘΟΔΟΥ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΑΠΟΦΥΓΗ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ ΑΠΛΗΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΘΕΣΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ (μέχρι 200 λέξεις)

- 1.Ενημέρωση των μαθητών για το θέμα και τις ιδιαιτερότητες της Ερευνητικής Εργασίας.
- 2.Χωρισμός των μαθητών σε ομάδες.
3. Προγραμματισμός των εργασιών της κάθε ομάδας.
- 4.Ανάθεση υποθεμάτων και δραστηριοτήτων στις διάφορες ομάδες.
5. Οργάνωση Ομιλιών-παρουσιάσεων από καθηγητές άλλων ειδικοτήτων.
- 6.Δημιουργική ενασχόληση των μαθητών με το θέμα της Ε.Ε. – στατιστική έρευνα - συνεντεύξεις
7. Παρακολούθηση σχετικών εκπομπών
8. Πρόσκληση ομιλητών από τον ακαδημαϊκό χώρο ή επιστήμονες που σχετίζονται με το συγκεκριμένο θέμα και οργάνωση εισήγησης και ανοιχτής συζήτησης με τους μαθητές
9. Μελέτη σχετικών βιβλίων και άρθρων, διερεύνηση σχετικής δικτυογραφίας
10. Πολιτιστικές εξορμήσεις-επισκέψεις (Κέντρα Ψυχικής Υγείας, διαλέξεις, εκθέσεις, δανειστικές βιβλιοθήκες)
- 11.Συγκέντρωση υλικού και αξιοποίηση των ΤΠΕ για την επεξεργασία και προβολή του.
- 12.Ολοκλήρωση του φακέλου και παρουσίαση των τεχνημάτων στη σχολική κοινότητα, σε εκπαιδευτικούς, σε γονείς και άλλους επίσημους προσκεκλημένους του σχολείου σε ειδική ημερίδα.

Δ. ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΤΕΧΝΗΜΑΤΟΣ (μέχρι 200 λέξεις)

Η ενασχόληση των μαθητών με θεματικές ενότητες που άπτονται ουσιαστικών για την ψυχική και την πνευματική τους υγεία ζητημάτων, αποτελεί έναν από τους πρωταρχικούς στόχους του σύγχρονου εκπαιδευτικού συστήματος. Ανακαλώντας παιδικές μνήμες, προερχόμενες από το συνειδητό ή το ασυνείδητο, οι μαθητές θα οδηγηθούν σε αυτοκριτική και αυτογνωσία, αναλύοντας τα συναισθήματα που ένιωθαν ή και εξέφραζαν κατά την ενασχόλησή τους με διάφορα είδη παιχνιδιών και δραστηριοτήτων. Παράλληλα, θα εντοπίσουν κάποιες δυσάρεστες εμπειρίες ή βιώματα που απώθησαν, καθώς, λόγω της απουσίας του παιχνιδιού από την καθημερινότητά τους, δε τους δόθηκε η ευκαιρία να τα αντιμετωπίσουν. Ακόμη, οι μαθητές θα μάθουν να διακρίνουν τα διάφορα είδη παιχνιδιού (ενεργητικό, ελεύθερο, ομαδικό, καλλιτεχνικό), το χρόνο και τις συνθήκες του παιχνιδιού και το ρόλο των εκάστοτε «συμπαικτών» (συνομήλικοι ή ενήλικοι-γονείς, παιδαγωγοί, ειδικοί ψυχοθεραπευτές). Τέλος, θα μάθουν να διακρίνουν τα συμπτώματα που, αν εμφανιστούν σε κάποιο στάδιο της παιδικής ηλικίας, πρέπει να προβληματίσουν τους γονείς ή και τους εκπαιδευτικούς ώστε αυτοί να δράσουν άμεσα και αποτελεσματικά και πάντα με την καθοδήγηση κάποιου ειδικού. Το προϊόν της δουλειάς των μαθητών (τέχνημα) μπορεί να ένα powerpoint, μία εικαστική σύνθεση, ένα μουσικό ή θεατρικό δρώμενο. Θα μπορούσε να είναι και ένα poster.

Ε. ΠΟΡΟΙ – ΥΛΙΚΑ – ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ-ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ-ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ ΕΙΔΙΚΩΝ

Ηλεκτρονικοί υπολογιστές με πρόσβαση στο διαδίκτυο

Γραφική ύλη-αναλώσιμα

Αίθουσες πολυμέσων (αμφιθέατρο λυκείου για προβολή ταινιών ή αίθουσα με διαδραστικό πίνακα και ηχητική εγκατάσταση)

Σχολική βιβλιοθήκη

Βιβλία (ελληνική και ξένη βιβλιογραφία)

Υλικά ζωγραφικής

Φωτογραφική μηχανή

Βιντεοκάμερα

Εκμεταλλεψόμενοι ευκαιρίες που θα τους δοθούν μέσα από την εκπόνηση του παραπάνω ερευνητικού προγράμματος, οι μαθητές μπορούν να επισκεφθούν Κέντρα Ψυχικής Υγείας, να παρακολουθήσουν διαλέξεις, ντοκιμαντέρ κτλ. Ακόμη, θα επιδιωχθεί η επαφή τους με κάποιους ακαδημαϊκούς και ειδικούς από το πεδίο των Παιδαγωγικών και των Κοινωνικών Επιστημών καθώς και από το πεδίο της Ψυχολογίας.

- Κασιμάτη Ρ., Γεωργούλας, Σ., Παπαϊωάννου, Μ., Πράνταλος, Ι., Κοινωνιολογία –Γ΄ Λυκείου, ΟΕΔΒ, Αθήνα
- Ross Campbell, M.D. (1991), Πώς ν' αγαπάτε πραγματικά το παιδί σας, μετάφρ. Λεων. και Σοφ. Στυλιανοπούλου, Εκδ. Έλαφος
- Minuchin, S. (2000), Οικογένειες και οικογενειακή θεραπεία, Αθήνα, Εκδ. Ελληνικά Γράμματα

Δικτυογραφία.

Ενδεικτικά :

- <http://dschool.edu.gr/> Ψηφιακό Σχολείο
- <http://educircle.gr/periodiko/>, Επιστημονικό Εκπαιδευτικό Περιοδικό «Εκπ@ιδευτικός Κύκλος»
- <http://www.edpe.gr/role-play-therapy> Ένωση Δραματοθεραπευτών Παιγνιοθεραπευτών Ελλάδας
- <http://edra.edu.gr> , Ελισσάβη Τσίικνα, Ε. (2013) Θεραπευτικές Προσεγγίσεις για τον Αυτισμό
- <http://www.anoixtiagaliala.gr/index.php/ypostirizoume-ti-zwi/dipla-sta-arrosto-paidi/paigniotherapia> Παιγνιοθεραπεία
- <http://www.elniple.com/> «...το παιδί στο επίκεντρο»

Ζ. ΣΧΟΛΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ